

การเพิ่มผลผลิตข้าวในนาดินเค็มน้อยถึงดินเค็มปานกลาง

ในพื้นที่ดินเค็มน้อยถึงดินเค็มปานกลาง ที่มีสภาพพื้นที่เป็นที่ลุ่มมีน้ำแช่ขัง เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้พื้นที่ในการปลูกข้าว ข้าวเป็นพืชทนเค็มได้ระดับปานกลาง โดยเฉพาะข้าวที่กำลังออกจะมีความทนทานต่อความเค็ม แต่จะอ่อนแอในระยะต้นกล้า และระยะออกดอก การที่ต้นข้าวได้รับผลกระทบจากดินเค็ม ทำให้ได้รับผลผลิตน้อยประมาณ 100-150 กิโลกรัมต่อไร่ จึงไม่เพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือน กรมพัฒนาที่ดินมีคำแนะนำการเพิ่มผลผลิตข้าวดังนี้

1. การปรับสภาพพื้นที่ให้เหมาะสมกับการปลูกข้าว

1.1 จัดรูปแปลงด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ แบบที่ 1 หรือแบบที่ 2 เพื่อปรับระดับพื้นที่ให้สม่ำเสมอ มีระดับเดียวกันป้องกันไม่ให้เกิดพื้นที่ลุ่มมีเกลือที่ละลายน้ำได้มีการแช่ขังในฤดูฝน และมีคราบเกลือสะสมที่ผิวดินในฤดูแล้ง โดยที่การจัดรูปแปลงนา ทั้ง 2 แบบ สามารถปลูกไม้ยืนต้นบนคันนา ได้แก่ สะเดา ชี่เหล็ก ยูคาลิปตัส เป็นต้น จึงเป็นรายได้เสริมให้กับเกษตรกรในพื้นที่ดินเค็ม

โดยที่แบบที่ 1 เมื่อฝนตกมีน้ำแช่ขังในแปลงนาเกลือจะถูกชะล้างลงไปใต้อ่างดิน ในขณะที่แบบที่ 2 น้ำเค็มจะถูกชะล้างจากชั้นหน้าดินไปรวมที่คูระบายน้ำด้านข้างและรักษาระดับน้ำใต้ดินไม่ให้พื้เกลือขึ้นมาสะสมที่ดินชั้นบน

ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ แบบที่ 1

ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ แบบที่ 2

ปลูกพืชบนคันนาเพื่อเสริมรายได้

1.2 ชั่งน้ำให้ท่วมแปลงในพื้นที่ที่มีการจัดรูปแปลงนา เพื่อชะล้างเกลือที่อยู่ในดินด้วยน้ำฝน หรือน้ำจากระบบชลประทาน แล้วระบายน้ำออกจากแปลงนาเป็นการล้างเกลือออกจากดิน ควรล้างดิน 2-3 ครั้ง หลังจากนั้นให้ไถพรวนดินตามปกติ

1.3 ใส่ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อเพิ่มธาตุอาหารและปรับปรุงโครงสร้างดิน ดินเค็มมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ จึงควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์ที่เกษตรกรสามารถหาได้ง่ายในท้องถิ่น ได้แก่ ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยพืชสด (ควรใช้สโตนัฟริกกัน เนื่องจากสามารถทนเค็มได้ดีกว่า พืชตระกูลถั่วอื่นๆ) รวมทั้งการใช้อินทรีย์วัตถุปรับปรุงดิน เช่น แกลบ เพื่อรักษาความชื้นในดิน และป้องกันไม่ให้เกิดลมมาสะสมบนผิวน้ำดิน

2. การใช้พันธุ์ข้าวทนเค็ม วิธีการปลูกและดูแลรักษา

2.1 พันธุ์ข้าวควรเลือกพันธุ์ข้าวที่ทนเค็มสำหรับปลูกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ข้าวขาวดอกมะลิ 105 เป็นต้น

2.2 ปักดำด้วยต้นกล้าที่มีอายุประมาณ 30-35 วัน ใช้ต้นกล้าในการปักดำ 6-8 ต้นต่อจับ ระยะปลูก 20x20 เซนติเมตร จะทำให้อัตรการรอดของต้นกล้ามากขึ้นส่งผลให้รับผลผลิตได้เพิ่มขึ้น

2.3 การใส่ปุ๋ย ควรใส่ปุ๋ยเคมี สูตร 16-16-8 อัตรา 30 กิโลกรัมต่อไร่ โดยแบ่งเป็น 3 ครั้ง คือ หลังปักดำ 7-10 วัน ระยะแตกกอ และ ระยะข้าวตั้งท้อง

2.4 ฉีดพ่นน้ำหมักชีวภาพที่ผลิตจากสารเร่งซูเปอร์ พด.2 จำนวน 4 ครั้ง คือ เตรียมดิน หลังปักดำ ข้าว 30 50 และ 60 วัน เพื่อเร่งเจริญเติบโตของข้าว ในอัตรา 5 ลิตรต่อไร่ โดยเจือจาง 1:500

2.5 หลังเก็บเกี่ยวข้าว ไม่ควรปล่อยให้หน้าดินในนาข้าวว่างเปล่า ควรปล่อยเศษเหลือจากการเก็บเกี่ยว เช่น ฟางข้าว ตอซัง ปกคลุมพื้นที่ดินเค็มเพื่อป้องกันไม่ให้น้ำในดินระเหยพาเกลือขึ้นมาสะสมบนผิวน้ำดิน

หลังจากเกษตรกรได้มีการจัดการดินตามคำแนะนำของกรมพัฒนาที่ดินแล้ว ทำให้เกษตรกรได้รับผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นเป็น 300-500 กิโลกรัมต่อไร่

